

Výrobce/výrobkyně obuvnických komponentů a polotovarů (kód: 32-037-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví	3
Příprava, obsluha, seřízení a údržba strojů pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů	3
Příprava a úprava materiálů pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů	3
Vysekávání součástí pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů	3
Příprava, vyztužování a tvarování napínacích stélek při výrobě obuvnických komponentů a polotovarů	3
Tvarování opatek a tužinek při výrobě obuvnických komponentů a polotovarů	3
Lisování obuvnických komponentů a polotovarů	3
Úprava plošných obuvnických materiálů	3
Frézování, broušení a další úpravy okrajů obuvnických polotovarů	3
Provádění průběžných a konečných kontrol obuvnických komponentů a polotovarů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat se základní technickou dokumentací, provést její rozbor ve vztahu k předloženému vzorku výrobku	Praktické předvedení
b) Popsat na základě technické dokumentace složení předloženého vzorku, pojmenovat jednotlivé dílce a komponenty	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace stroje, na kterých bude konkrétní výrobek zhotovován	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava, obsluha, seřízení a údržba strojů pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit stroj a zařízení pro vykonání zadané pracovní operace, nastavit potřebné parametry a provést kontrolu funkčnosti při dodržení zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést základní údržbu a čištění strojů a zařízení s ohledem na dodržování BOZP podle zadání, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést seřízení stroje, připravit zařízení pro výrobu uvedených obuvnických komponentů nebo polotovarů podle zadání s ohledem na dodržování BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava a úprava materiálů pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný materiál pro výrobu předloženého vzorku obuvnického komponentu nebo polotovaru a popsat požadované mechanické, zpracovatelské, funkční a hygienické vlastnosti	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uvést zásady pro třídění a hodnocení spodkových usní podle charakteru, povolených vad a využitelnosti plochy	Ústní ověření
c) Uvést zásady přípravy a úpravy materiálu pro výrobu komponentu nebo vysekávání polotovaru podle předloženého vzorku	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Uvést, co ovlivňuje počet vrstev, ve kterých se zpracovávají jednotlivé druhy obuvnické lepenky	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vysekávání součástí pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit a popsat postup práce vysekávání požadovaného dílce spodku obuvi s pomocí výrobní dokumentace a předloženého vzorku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout stroje a výrobní zařízení pro vysekávání požadovaného dílce spodku obuvi s přihlédnutím k výrobní dokumentaci podle předloženého vzorku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést způsob označování vysekávacích nožů požadovaného dílce obuvi podle předloženého vzorku (napínací stélka, opatek, tužinka)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava, vyztužování a tvarování napínacích stélek při výrobě obuvnických komponentů a polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit, jakou funkci má napínací stélka v obuvi, jaké jsou nejčastěji používané materiály na její výrobu a jaké by měly mít vlastnosti	Ústní ověření
b) Vysvětlit konstrukci a technologický postup výroby napínacích stélek: pro lepenou obuv, rámovou obuv, s klenkovým ztužením, ocelovým klenkem a další	Ústní ověření
c) Popsat způsoby vyztužování klenkové části napínací stélky	Ústní ověření
d) Předvést zhotovení výseku napínací stélky ze stélkové lepenky a její vytvarování podle předloženého vzorku při dodržování zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování opatků a tužinek při výrobě obuvnických komponentů a polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést typy opatků, které rozlišujeme z hlediska tvaru, konstrukce, druhu materiálů a způsobu upevnění v obuvi	Ústní ověření
b) Popsat technologický postup tvarování opatků a jejich opracování podle druhu materiálu a způsobu spojení se svrškem obuvi	Ústní ověření
c) Předvést způsob kosení opatku podle předloženého vzorku při dodržování zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyjmenovat jednotlivé druhy používaných tužinkových materiálů a způsoby jejich úpravy a spojení se svrškem obuvi	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Lisování obuvnických komponentů a polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologický postup lisování a vysvětlit znaky jeho základních variant	Ústní ověření
b) Uvést a zdůvodnit vhodnost zvolených materiálů pro technologický postup lisování	Ústní ověření
c) Charakterizovat technologii výroby jednotlivých podešví a podpatků lisováním	Ústní ověření
d) Uvést faktory ovlivňující vlastnosti výlisku	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava plošných obuvnických materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologický postup při laminaci textilu (lepením pomocí lepidel a spojováním natavením PU pěny)	Ústní ověření
b) Vyjmenovat základní druhy lepidel používaných pro laminaci	Ústní ověření
c) Předvést stanovenou pracovní operaci: nanesení lepidla na textil a na plotny spodkových materiálů (Evac, styropor) a následné slepení ploten materiálů pro výrobu napínacích stélek a podešví	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Frézování, broušení a další úpravy okrajů obuvnických polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést a popsat technologický postup u jednotlivých způsobů opracování podešve a podpatku před montáží: frézování obvodu podešví a podpatků, obrušování obvodu podpatků, obrušování líce podešví, zdrsňování styčných povrchů lepených spojů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat způsob označování frézovacích nožů obvodů podpatků a fréz obvodu podešví	Ústní ověření
c) Popsat technologický postup opracování obvodů tužinek, napínacích stélek, opatek a podešví kosením	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění průběžných a konečných kontrol obuvnických komponentů a polotovarů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob kontroly a kompletace vyseknutých dílců spodku obuvi	Ústní ověření
b) Popsat technické požadavky na kontrolu spodkových součástí obuvi: okraje napínací stélky, opatek a tužinky, úpravu obvodu podešve a podpatku, nános lepidla na spojovaných dílcích	Ústní ověření
c) Popsat postup při vstupní, mezioperační a výstupní kontrole obuvnických komponentů a polotovarů, předvést technickou kontrolu na předložených vzorcích porovnáním s referenčními vzorky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku výroby obuvnických komponentů a polotovarů.

U odborné kompetence **Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví**, kritérium hodnocení a), zadá autorizovaná osoba pro ověření kritéria konkrétní vzorek (např: stélku, podpatek, patník, podešev, ozdobu obuvi a další), a to podle zaměření konkrétní kožedělné výroby a místa konání zkoušky.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Příprava, obsluha, seřízení a údržba strojů pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů**, kritéria hodnocení a), b), c), konkrétní pracovní operace, ke kterým se budou vztahovat zadané úkoly.

Při ověřování kritérií hodnocení formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dále ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu, k celkové kvalitě provedení, k používaným pracovním postupům a k samostatnosti při řešení jednotlivých kritérií hodnocení.

Při ústním ověřování kritérií hodnocení je třeba sledovat používání odborné terminologie, využívání teoretických znalostí pro řešení úkolů a používání jednoznačných formulací.

Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném procesu výroby obuvnických komponentů a polotovarů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání obuvník nebo výrobce obuvi a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby obuvi nebo obuvnických komponentů a polotovarů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti výroby obuvi a obuvnických komponentů a polotovarů.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zpracování usní, plastů a pryže a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby obuvi nebo obuvnických komponentů a polotovarů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti výroby obuvi a obuvnických komponentů a polotovarů.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby obuvi nebo obuvnických komponentů a polotovarů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti výroby obuvi a obuvnických komponentů a polotovarů.
- d) Profesionální kvalifikace 32-008-H Obuvník/obuvnice pro sériovou výrobu nebo 32-037-H Výrobce/výrobnice obuvnických komponentů a polotovarů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby obuvi nebo obuvnických komponentů a polotovarů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Místnost pro provedení ústní části zkoušky
- Materiály, polotovary a vzorky hotových obuvnických výrobků a dalších komponent (v minimálním počtu 2 - maximálně 5 vzorků od každého druhu)
- Výkresová dokumentace pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace) pro výrobu obuvnických komponentů a polotovarů
- Provozní dílna s vybavením pro přípravu výroby, přímou výrobu, dokončování a úpravu obuvnických komponentů a polotovarů odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům s přísunem potřebné energie
- Ochranné pracovní pomůcky
- Pracovní oděv si uchazeč zajistí sám.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické či prostorové vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace doklady (resp. jejich ověřené kopie) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace (např. nájemní smlouvu, smlouvu o užívání, prohlášení o zapůjčení apod.) včetně dokladu typu smlouvy o smlouvě budoucí dávajícího předpoklad dlouhodobějšího disponování s příslušným vybavením.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín

Leon ORTHOSHOES, s. r. o.

ORTO plus, s. r. o.